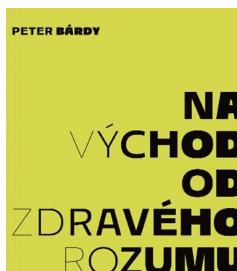

Peter Bárdy

Na východ od zdravého rozumu

Ringier Slovakia, s. r. o., 2025

• 18

Žurnalistika nie je len o poskytovaní priestoru na verejnú diskusiu, ale predovšetkým o zodpovednosti za zlepšenie kvality diskusie. A to sa dá dosiahnuť najmä poskytovaním overených informácií a moderovaním výberu diskutujúcich.

• 27

(...) Mečiarizmus bol pre naše generácie akási forma vakcinácie proti hrubosti, papalášizmu, autokracii, tyranii či ďalším neduhom režimu takzvaných otcov zakladateľov samostatného Slovenska. Dostali sme protilátky, aby sme boli neskôr odolnejší. Keď sa objaví podobná, možno aj horšia choroba dusiaca demokraciu a slobody.

• 31

Winston Churchill

- Najlepším argumentom proti demokracii je päťminútový rozhovor s priemerným voličom.

• 42

Socialistické vlastenectvo opierané o bratstvo a družbu so Sovietskym zväzom muselo mať trhliny, pretože súdruhovia postavili okolo Československa plot z ostnatého drôtu. A hoci tvrdili, že plot má zabrániť západným diverzantom a agentom, aby k nám prenikli a páchali škody, socialistická ľudová armáda zabíjala vlastných občanov, ktorí sa ho snažili prekonať v túžbe žiť inde.

• 48

(...) dostalo strašnú nakladačku. Časť ľudí si (...) [slovenské vlastenectvo] dnes spája s ezoterikou, pasením oviec a pseudofolklorom, či dokonca s Ruskou federáciou (...).

• 56

Kovach a Rosenstiel

- Hlavnou úlohou žurnalistiky je hľadanie pravdy.

• 64

Václav Havel

- Nádej (...) nie je optimizmus. Nie je to presvedčenie, že niečo dobre dopadne, ale istota, že niečo má zmysel – bez ohľadu na to, ako to dopadne.

- 71

(...) Naša západná orientácia mala a má aj historický, kultúrny, náboženský a politický kontext.

Ako súčasť Uhorska, ktoré bolo súčasťou rímskokatolíckeho sveta, čiže západného kresťanstva, sme nepatrili do pravoslávneho východu. Podobne tak právny systém vychádzal zo západného feudálneho či rímskeho práva. Mestá ako Banská Štiavnica, Levoča alebo Košice preberali mestské práva z Nemecka, na základe magdeburského práva, a nie z Byzancie, Kyjeva alebo Moskvy.

Podobne tak vzdelávanie sa riadilo latinským modelom – jezuiti, kláštory, gymnáziá, teda rády a vzdelávacie inštitúcie, sa opierali o západný systém.

- 74

Kolaboranti, politickí hochštapleri, extrémisti, populisti a gauneri šíria do sveta orwellovské, že vojna je mier, sloboda otroctvom a nevedomosť silou. A státisíce ľudí, ktorí majú strach alebo len podľahli dezinformáciám, im nadšene tleskajú. Zverujú im prakticky nekontrolovateľnú moc a veria, že ich za to politici ochránia.

- 81

Tam, kde chýbali technické riešenia bežne používané v „prehnitom kapitalizme“, nastupovali naši robotníci pripomínajúci egyptských staviteľov pyramíd. Ako mravce s krompáčmi, lopatami a fúrikmi ukazovali angažovanosť, ale aj technickú zaostalosť. A keďže systém nechcel a nemohol priznať, že za Západom technologicky zaostávame, manuálna práca sa oslavovala ako cnosť.

- 96

Stano Radič

- Keď sa mu príliš rozviazal jazyk, rozviazali s ním aj pracovný pomer.

- 151

Nastal obrat od demokratizačných zmien späť k autokracii a imperialistickej tyranii, ktorá keď nestíha svet v technologickom vývoji a v kvalite života jeho občanov, tak vyvíja aktivity s cieľom zničiť, poškodiť demokratické systémy a fungujúce štáty zabezpečujúce úspech a šťastie svojich obyvateľov.

- 190

Picasso

- Umenie je lož, ktorá nám umožňuje uvedomiť si pravdu.

- 191

Len človek, ktorý nemá vzťah k umeniu a ku kultúre, môže od umelcov čakať hluchú a slepú poslušnosť. Sú to totiž kreatívni ľudia, vedení k slobodnému prejavu, k tomu, aby sa nebáli nepredvídateľných krokov a záverov, ku kritickosti k sebe, ale aj iným.

- 217

(...) Stále viac si uvedomujem, ako môže presýtenosť informáciami vytvárať ľuďom v hlave guláš. Ako už prestáva platiť, že čím viac čítam, tým viac viem. Že dnes je vlastne problémom kvalita informácií, ktoré zahlcujú mediálne prostredie. A ktorého neoddeliteľnou súčasťou sú sociálne médiá a streamovacie služby, ako napríklad Tiktok alebo Youtube.

Miešanie pravdy, poloprávd, nepravd a klamstiev vytvára informačný šum, v ktorom môžu mať problém vyznať sa aj tí najviac zainteresovaní. Priznám sa, že tiež sa v ňom sem-tam strácam.

A preto veľmi dobre chápem všetkých, ktorí strácajú schopnosť odlíšiť podstatné od nepodstatného, fakty od názorov, konšpirácií a hoaxov. Sú čoraz viac zahltení informačným pretlakom, ktorý vyvoláva frustráciu, až nakoniec utekajú od denných správ.

„Komu dnes máme veriť?“, pýtajú sa nás ľudia pri pohľade na to, ako sa narába s realitou. Akoby nestačila

jedna, vznikajú nové, paralelné, oklieštené, deformované, ktoré s tou skutočnou majú pramálo spoločné. A výsledkom je guláš.

A tento guláš varia algoritmy sociálnych médií uprednostňujúce emócie a polarizujúci obsah, konšpirátori, populistí, prospechári aj užitoční idioti deštruujúci dôveru v systémy a štáty, ale aj oficiálne štátne inštitúcie vrátane tých našich na Slovensku.

Roky počúvame o potrebe mediálnej gramotnosti, o kritickom myslení, o dôveryhodných zdrojoch, o digitálnom pôste... Avšak systémové riešenia neprichádzajú a my sami si s tým nevieme rady.

- 252

Konfucius

- Keď sa vydáte na cestu pomsty, vykopte dva hroby.